

კომპანიის არასათანადო კაპიტალიზაცია, როგორც გამჭოლი  
პასუხსიმგებლობის გამოყენების სამართლებრივი საფუძველი

ილია ფიფია

სამაგისტრო ნაშრომი წარმოდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის  
სამართლის სკოლის კერძო (ბიზნეს) სამართლის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის  
მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად

სამართლის სკოლა, კერძო (ბიზნეს) სამართლის პროგრამა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: გიორგი ნარმანია

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2019

## განაცხადი

როგორც წარდგენილი სიმულაციური ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ილია ფიფია

31 ივნისი 2019წ.

## აბსტრაქტი

მოცემული სამაგისტრო ნაშრომი ეხება საკორპორაციო სამართლის უნიშვნელოვანესი ფუნდამენტის, შეზღუდული პასუხისმგებლობის პრინციპის საწინააღმდეგო დოქტრინას, გამჭოლ პასუხისმგებლობას. მასში განხილულია გამჭოლი პასუხისმგებლების დოქტრინის გამოყენების ერთ-ერთი საფუძველი არასათანადო კაპიტალიზაცია. გამჭოლი პასუხისმგებლობის ნორმების კანონმდებლობაში არსებობის დადებითი და უარყოფითი მხარეები და ის რისკები, რაც ამ საკითხის არაჯეროვან მოწესრიგებას თან ახლავს.

კვლევის მიზანი იყო წარმოეჩინა საკანონმდებლო ხარვეზები, რომლებიც მოცემულ საკითხის სამართლებრივ რეგულირებას უკავშირდება. საკითხი განხილულია შედარებით სამართლებრივი მეთოდის საფუძველზე აშშ-ის და ქართული კანონმდებლობის მიხედვით. აშშ-ის სამართალთან შედარება განსაკუთრებით საინტერესოა, გამჭოლი პასუხისმგებლობის დოქტრინის სწორედ აშშ-ში ჩაეყარა საფუძველი. მათ შორის არასათანადო კაპიტალიზაციას, როგორც გამჭოლი პასუხისმგებლობის გამოყენების საფუძველი. გარდა კანონმდებლობისა, ცალკე განხილულია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებები საკვლევ საკითხთან დაკავშირებით, რომელშიც გამოჩნდა სასამართლოს არაერთგვაროვანი მიდგომები იმის მიხედვით, თუ ვინ ითხოვდა (საგადასახადო ორგანო თუ სხვა პირი) გამჭოლი პასუხისმგებლობის გამოყენებას კომპანიის დამფუძნებლების მიმართ. განხილვის შედეგად წარმოჩნდა, რომ განსხვავებული სამართლის სისტემის მქონე ქვეყნებს შორის არსებული განსხვავებების გამო აშშ-ის პრაქტიკის პირდაპირ გადმოტანა ქართულ კანონმდებლობაში შეუსაბამოა საქართველოს მართლწესრიგთან და პრაქტიკაში სხვადასხვა სახის ხარვეზებს წარმოშობს, რაც საბოლოო ჯამში ბიზნესის შემაფერხებელი გარემოებაა.

ნაშრომში შემოთავაზებულია პრობლემის მოგვარების ავტორისეულ ხედვა და ხაზგასმულია სამომავლოდ საკითხის საკანონმდებლო დონეზე განხილვისა და მოწესრიგების აუცილებლობის საჭიროება.

საკვანძო სიტყვები: კაპიტალური ტიპის საზოგადოება, გამჭოლი პასუხისმგებლობის დოქტრინა, არასათანადო კაპიტალიზაცია, პასუხისმგებლობის შეზღუდვის პრინციპი.

## სარჩევი

1. შესავალი .....	4
2. საკითხის აქტუალობა .....	8
3. საზოგადოების არასათანადო კაპიტალიზაცია, როგორც გამჭოლი პასუხისმგებლობის გამოყენების საფუძველი.....	10
3.1 ისტორიული ექსკურსი .....	10
4. საზოგადოების კაპიტალი .....	15
5. არასათანადო კაპიტალიზაცია .....	19
6. როგორ იზომება არასათანადო კაპიტალიზაცია? .....	23
7. სახელშეკრულებო კრედიტორის მიმართება დელიქტისმიერ კრედიტორთან .....	25
8. სასამართლო პრაქტიკის ანალიზი.....	27
9. მეწარმეთა შესახებ საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის მე-6 პუნქტის მოწესრიგების საკითხი.....	31
9. კვლევის შედეგები .....	32